

OHJELMISTOROBOTIIKKA JA BPM

- Opas eroavaisuuksista ja mahdollisuuksista

Sisällys

Sisällys	2
Lukijalle	3
Ohjelmistorobotiikka	4
Mitä ohjelmistorobotiikka on?	4
Ennakkoluulot ohjelmistorobotiikkaa kohtaan	5
Ohjelmistorobotiikka liiketoiminnan kehittäjänä	7
Vältä tämä ohjelmistorobotiikan suurin riski!	8
BPM	9
Mitä BPM tarkoittaa?	9
BPM:n hyödyt liiketoiminnalle	10
Paljon samaa – mutta ei sama asia	11
Koonti ohjelmistorobotiikan ja BPM:n hyödyistä	12
Haluatko lisätietoja?	13
Alfame lyhyesti	14

Lukijalle

3

Ei ole lainkaan epätavallista, että ohjelmistorobotiikka (RPA, Robotic Process Automation) ja BPM (Business Process Management) menevät termeinä sekaisin – sen verran usein niihin viitataan samoissa asiayhteyksissä.

Ohjelmistorobotiikan ytimessä on toistuvien rutiinitoimenpiteiden oppiminen ja automatisointi sekä siitä syntyvät kustannussäästöt, kun taas BPM:n avulla organisaation prosesseja voidaan mallintaa ja siten paremmin mukauttaa ja automatisoida toimintaa muuttuvan ympäristön vaatimuksiin.

Ohjelmistorobotiikalla ja BPM:llä on tavallaan sama tavoite, mutta strategiat sen saavuttamiseen ovat eri. Siksi nuo kaksi käsitettä eivät ole ristiriitaisia toistensa kanssa, mutta eivät täysin samakaan asia – niitä voisi luonnehtia vaikkapa lähisukulaisiksi.

Jotta ohjelmistorobotiikan ja BPM:n erottaminen toisistaan olisi helpompaa, olemme koonneet tähän oppaaseen tärkeitä piirteitä kummastakin, painottaen niiden hyötyjä liiketoiminnalle. Kun ymmärrät, mitä ohjelmistorobotiikka ja BPM voivat tarjota, pystyt soveltamaan niitä oikeissa paikoissa ja kehittämään liiketoimintaasi tehokkaammaksi!

Antoisia lukuhetkiä toivottaen
Alfamen väki

MITÄ OHJELMISTOROBOTIIKKA ON?

Ohjelmistorobottiikalla tarkoitetaan teknologiaa, jossa manuaalisia rutiinitehtäviä automatisoidaan koneen avulla. Ohjelmistorobotit toimivat itsenäisesti ja suorittavat käyttäjän puolesta erilaisia tehtäviä, kuten hakevat tietoa tai muodostavat raportteja. Toistuvat rutiinitehtävät hoituvat ohjelmistorobotilta nopeammin kuin ihmiseltä, jolloin tehokkuus kasvaa ja virheiden määrä pienenee.

Kasvavan tehokkuuden lisäksi ohjelmistorobottiikan hyödyt näkyvät myös kustannussäästöinä ja liiketoiminnan kehittymisenä, kun rutiininomaisten töiden sijaan aika käytetään tuottavampaan työhön.

Jotta ohjelmistorobottiikan voi todella valjastaa liiketoimintaa kehittäväksi osaksi, pitää sen käyttökohteet suunnitella huolella etukäteen. Toki kaiken mahdollisen voi automatisoida, mutta se ei ole välttämättä rahallisesti kannattavaa.

ENNAKKOLUULOT OHJELMISTOROBOTIIKKA KOHTAAN

Yleisin ennakkoluulo ohjelmistorobotiikan osalta liittyy sen mukanaan tuomaan muutokseen. Ajatus siitä, että ”joku tekee työn minun puolestani” on vieras - osittain siksi, että kontrollin tunne katoaa. Todellisuudessaan niin ei käy, sillä käyttöönotettava ohjelmistorobotiikka on aina ennalta testattu ja siksi varsin luotettava. Toiminnot määritetään etukäteen ja jälkeenpäin on helppo tarkistaa mitä robotti on tehnyt.

Vaikka ohjelmistorobotille annetaan lupa kognitiiviseen päättelyyn, mahdolliset virhekäyttäytymiset on mahdollista minimoida rajatuilla toiminnoilla. Toisin sanoen ohjelmistorobotiikan avulla lopputulos on sama - ihmiselle jää vain aikaa tehdä töitä, joita robotit eivät ainakaan vielä meidän puolestamme tee.

Joskus ohjelmistorobotiikassa mietityttävät käyttöliittymään liittyvät kysymykset. Käyttöliittymä on usein heiveröinen ja helposti särkyvä, kun esimerkiksi päivitysten myötä kone ei välttämättä ymmärrä muutoksia. Silloin ohjelmistorobotiikkakokonaisuus pitää rakentaa uudelleen.

Käyttöliittymän haavoittuvuus kannattaakin kiertää rakentamalla ohjelmistorobotiikka kiinni suoraan rajapintoihin, palvelukerroksen tasolle. Näin kokonaisuus on luotettavampi, eikä muutu toimintakyvyttömäksi yllättäen.

OHJELMISTOROBOTIIKKA LIIKETOIMINNAN KEHITTÄJÄNÄ

Oiva konkreettinen esimerkki ohjelmistorobotiikan hyödyistä on **raportointi**. Kun työpöydällä on sata ja yksi asiaa, jää työläs raportointi helposti aikapulan takia kokonaan tekemättä, jolloin pahimmassa tapauksessa päätöksiä tehdään väärin perustein. Tällaisiin ongelmiin ohjelmistorobotiikka on omiaan: päätöksenteon pohjaksi on mahdollista luoda nopeasti paljon materiaalia ja siten johtaa liiketoimintaa oikeaan suuntaan.

Toinen hyvä ohjelmistorobotiikan käyttökohde on **asiakaskommunikaation automatisointi**. Ajatuksena on opettaa robotti vastaamaan ja reagoimaan tukipyyntöihin, esimerkiksi palvelimen ongelmatilanteessa. Sen sijaan, että ihmisen tarvitsisi mennä palvelimelle tarkistamaan tilanne, ohjelmistorobotiikan ansiosta ongelma voidaan selvittää ja toimintakyky palauttaa automaattisesti.

Vältä tämä ohjelmistorobotiikan suurin riski!

Ohjelmistorobotiikkaa kannattaa hyödyntää vain, jos sille on olemassa selkeä tarve ja käyttökohde. Muuten kustannukset ylittävät helposti ratkaisun tuomat hyödyt, jolloin lopputulos on vain "ihan kiva" vailla todellista lisäarvoa liiketoiminnalle.

Huomioi myös, että ohjelmistorobotiikan tavoitteen tulee olla selkeämpi kuin jos saman tavoitteen asettaa ihmiselle. Kone ei nimittäin osaa sopeutua kaikkiin vaillinaisiin ohjeisiin. Ihminen pystyy järkeillen löytämään ratkaisun, vaikka ohjeistus olisikin puutteellinen. Tähän tarvittavaa arviointi- ja kognitiivista päättelykykyä on rakennettu useisiin RPA-tuotteisiin, mutta sitäkin tulee soveltaa riittävän suppeaan ympäristöön.

MITÄ BPM TARKOITTAA?

BPM eli Business Process Management mallintaa koneiden ja ihmisten vuorovaikutuksen prosessiksi, esimerkiksi BPMN-esitysten (Business Process Model and Notation) avulla. Se on työkalu, jonka avulla voi korjata ja ylläpitää organisaation vahvuuksia sisältäpäin.

BPM:n avulla prosesseja voi tarkastella kokonaisuutena ja kehittää juuri niitä osa-alueita, jotka kipeimmin sitä kaipaavat. Siten mahdolliset pullonkaulat on mahdollista tunnistaa ja karsia pois.

Koska mallinnuksen avulla kokonaisuus on helpompi hahmottaa, myös mahdolliset yllättävät ja poikkeavat tapahtumat voidaan tunnistaa tarkemmin: mitä, missä ja milloin tarkalleen tapahtui. Tällainen prosessin auditointi on ikään kuin BPM:n sivutuote, mutta varsin hyödyllinen esimerkiksi [GDPR:n asettamien vaatimusten](#) mallintamiseen.

BPM:N HYÖDYT LIIKETOIMINNALLE

BPM ei ainoastaan mallinna ihmisten ja koneiden vuorovaikutusta, vaan linkittää ne toisiinsa tehostaen tiedonsaantia. Sen sijaan, että yksittäisen ihmisen pitäisi etsiä tietoa, jotta voi korjata eteen tulevia ongelmatilanteita, BPM tarjoaa tiedon automaattisesti. Näin olleen BPM onkin oikeastaan kuvaus liiketoimintaprosessista kokonaisuutena. Se kuvastaa prosessin heikot kohdat, joihin tulisi kiinnittää huomiota ja korjata.

Parhaimmillaan BPM myös osallistaa ihmisen tai ihmisryhmän toimintaan. Jos esimerkiksi jokin syöte uupuu, tai se on väärässä formaatissa, saadaan tieto tästä suoraan niille henkilöille, jotka pystyvät ratkaisemaan ongelman. Juuri osallistamisen kautta myös ulkopuolisen tuen tarve on vähäistä, ja tehtävän lisääminen väliin mahdollista itse, jos vain automaation rakennuspalikat ovat olemassa.

PALJON SAMAA - MUTTA EI SAMA ASIA

Samoin kuin ohjelmistorobotiikan hyödyntäminen liiketoiminnan edistämisessä, myös BPM vaatii selkeän tarpeen. Mieti siis etukäteen, mitkä tehtävät ylipäänsä kannattaa automatisoida.

Parhaimmat automaatiokohteet ovat sellaisia, joissa ihmisen toistuvaa työtä voidaan välttää varsinaisen tehtävän suorittamisen tai siitä kerättävän valvontatiedon aikaansaamiseksi.

Yksi ohjelmistorobotiikan ja BPM:n eroavaisuus on, että ohjelmistorobotiikan avulla uuden automaatiotarpeen voi toteuttaa nopeammin. Toisaalta BPM kehittää myös toimintaa, automatisoinnin lisäksi. Ohjelmistorobotiikka on pintakerroksen ratkaisu, kun taas BPM kehittää toimintaa sisältäpäin, mikä tekee BPM-ratkaisusta vähemmän muutosherkän.

Koonti ohjelmistorobotiikan ja BPM:n hyödyistä

Ohjelmistorobotiikka	BPM
Rutiinitehtävien automatisointi	Virtaviivaisemmat liiketoimintaprosessit
Kustannussäästöt	Pullonkaulojen tunnistaminen ja karsiminen
Henkilökapasiteetin korvaaminen	Toiminnan kehittyminen sekä henkilökapasiteetin vapautuminen konetehtävillä
Nopea pintakerroksen ratkaisu	Syvämpi ymmärrys toiminnasta
Nopea käyttöönottoa ja vaatii vähemmän integraatioita	Rajattomat ja kestävät integraatiomahdollisuudet
Voi automatisoida myös BPM-ratkaisua	Voi hyödyntää ohjelmistorobotiikkaa osanaan
Auditoitavuus	Rakenteellisesti vahvempi auditoitavuus

Esimerkiksi Alfamen toteuttamassa Kaupparekisterin Tilinpäätösvalvonnassa yhdistyy BPM sekä ohjelmistorobotiikka. Lakisääteinen prosessi on mallinnettu BPMN 2.0:lla, jossa yhdistyy ajastin- ja konetehtävät sekä lakisääteiset ihmistehtävät. Lopputuloksena saadaan täysin auditoitavissa oleva ratkaisu, joka säästää henkilötyötä ja mahdollistaa toiminnan jatkuvan kehityksen.

Haluatko lisätietoja?

Ohjelmistorobotiikalla ja BPM:llä on siis tavallaan sama tavoite, mutta strategiat sen saavuttamiseen ovat eri. Toivottavasti tämä opas auttoi sinua erottamaan ne toisistaan, ja jopa tunnistamaan konkreettisia käyttökohteita teidän organisaationne toiminnassa.

Jos haluat kuulla lisää ohjelmistorobotiikasta, BPM:stä ja niiden mahdollisuuksista, otathan meihin yhteyttä!

Tutustu myös [blogiimme](#) ja maksuttomaan [tietopankkiimme](#)!

Janne Tirkkonen

Toimitusjohtaja

044 906 2216

janne.tirkkonen@alfame.com

Jaana Anglé

Ratkaisumyyjä

050 465 8668

jaana.angle@alfame.com

Jari Saari

Ratkaisumyyjä

050 470 0958

jari.saari@alfame.com

ALFAME

Alfame lyhyesti

Olemme vahvasti rakentamassa kilpailuetua ja –kykyä luovia toteutuksia integroimalla parhaat ratkaisut sekä modernisoimalla olemassa olevat investoinnit digitalisaation alustaksi ja mahdollistamalla näin asiakkaillemme ylivertaisia lopputuloksia.

Me emme usko pelkästään yksittäisten järjestelmien ratkaisevan tarpeitasi. Me olemme tehneet jo vuodesta 2004 asti töitä, jotta tuntisimme parhaat ratkaisut ja harjoitelleet toistakymmentä vuotta soveltamaan niitä erilaisiin haasteisiin.

<http://www.alfame.com>

**POHJALAISEN LUOTETTAVAA OHJELMISTO-
OSAAMISTA 100% TYYTYVÄISYYSTAKUULLA.**

Aika hyviä syitä valita IT-kumppani.

